

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII KADENCJA

Warszawa, dnia 26 lutego 2010 r.

Druk nr 769 S

SPRAWOZDANIE

KOMISJI USTAWODAWCZEJ

oraz

KOMISJI SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ

o projekcie ustawy o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej (druk nr 769)

Marszałek Senatu w dniu 28 stycznia 2010 r. skierował do Komisji Ustawodawczej oraz Komisji Spraw Unii Europejskiej projekt ustawy o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej w celu rozpatrzenia go w pierwszym czytaniu.

Komisje na wspólnym posiedzeniu w dniu 16 lutego 2010 r. rozpatrzyły w pierwszym czytaniu przedstawiony przez wnioskodawców projekt ustawy o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej, wprowadziły do niego poprawki i wnoszą o przyjęcie przez Senat jednolitego, załączonego projektu ustawy oraz projektu uchwały w sprawie wniesienia do Sejmu tego projektu ustawy.

W załączeniu przekazujemy informację o zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej.

Przewodniczący Komisji
Ustawodawczej
(-) Piotr Zientarski

Przewodniczący Komisji
Spraw Unii Europejskiej
(-) Edmund Wittbrodt

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia

**w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy o współpracy Rady Ministrów
z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej
w Unii Europejskiej**

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Senat wnosi do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej.

Jednocześnie upoważnia senatora Edmunda Wittbrodta do reprezentowania Senatu w pracach nad projektem.

USTAWA

z dnia

o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1.

Ustawa określa zasady współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej.

Art. 2.

Rada Ministrów ma obowiązek współpracy z Sejmem i Senatem w sprawach, o których mowa w art. 1.

Art. 3.

1. Rada Ministrów przedstawia Sejmowi i Senatowi, nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy, informację o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w pracach Unii Europejskiej.
2. Na żądanie Sejmu, Senatu, organu właściwego na podstawie regulaminu Sejmu lub organu właściwego na podstawie regulaminu Senatu Rada Ministrów przedstawia, odpowiednio Sejmowi lub Senatowi, informację o sprawie związanej z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej.

Rozdział 2

Współpraca w zakresie ustalania stanowisk Rzeczypospolitej Polskiej oraz opiniowania aktów prawnych Unii Europejskiej

Art. 4.

1. Rada Ministrów przekazuje Sejmowi i Senatowi, niezwłocznie po ich otrzymaniu, projekty aktów prawnych Unii Europejskiej innych niż akty prawodawcze oraz dokumenty Unii Europejskiej podlegające konsultacjom z państwami członkowskimi, z wyłączeniem

dokumentów Komisji Europejskiej przekazywanych Sejmowi i Senatowi bezpośrednio przez Komisję Europejską.

2. Rada Ministrów przekazuje Sejmowi i Senatowi, niezwłocznie po ich otrzymaniu, oceny dokumentów, o których mowa w ust. 1, sformułowane przez właściwe instytucje lub inne organy Unii Europejskiej.

Art. 5.

Rada Ministrów przekazuje Sejmowi i Senatowi, niezwłocznie po ich otrzymaniu, plany pracy Rady Unii Europejskiej oraz oceny rocznych planów legislacyjnych Komisji Europejskiej sporządzone przez Parlament Europejski i Radę Unii Europejskiej.

Art. 6.

Rada Ministrów przekazuje Sejmowi i Senatowi, niezwłocznie po ich otrzymaniu, stanowisko państwa członkowskiego, o którym mowa w art. 48 akapit drugi zdanie pierwsze, art. 82 ust. 3 zdanie pierwsze lub art. 83 ust. 3 zdanie pierwsze Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz przedłożone przez państwo członkowskie uzasadnienie jego stanowiska.

Art. 7.

1. Rada Ministrów przekazuje Sejmowi i Senatowi projekty stanowisk Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie projektów aktów prawodawczych Unii Europejskiej, biorąc pod uwagę terminy wynikające z prawa Unii Europejskiej, nie później niż w terminie 14 dni od dnia otrzymania tych projektów.
2. Do projektu stanowiska, o którym mowa w ust. 1, Rada Ministrów dołącza:
 - 1) uzasadnienie obejmujące ocenę przewidywanych skutków prawnych aktu prawodawczego Unii Europejskiej dla polskiego systemu prawa oraz skutków społecznych, gospodarczych i finansowych dla Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 2) informację o rodzaju procedury legislacyjnej dotyczącej przyjmowania aktu prawodawczego Unii Europejskiej określonej w przepisach Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz o trybie głosowania w Radzie Unii Europejskiej;
 - 3) ocenę zgodności projektu aktu prawodawczego Unii Europejskiej z zasadą pomocniczości, o której mowa w art. 5 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej.
3. Organ właściwy na podstawie regulaminu Sejmu i organ właściwy na podstawie regulaminu Senatu mogą wyrazić opinię o projekcie aktu prawodawczego Unii

Europejskiej, w terminie 35 dni od dnia przekazania przez Radę Ministrów projektu stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Jeżeli termin na wyrażenie opinii określony przez Komisję Europejską jest krótszy niż 56 dni, Rada Ministrów przedstawia projekt stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej, tak aby organ właściwy na podstawie regulaminu Sejmu i organ właściwy na podstawie regulaminu Senatu miały na wyrażenie opinii nie mniej niż $\frac{2}{3}$ czasu określonego przez Komisję Europejską dla państw członkowskich Unii Europejskiej.
5. Niewyrażenie opinii w terminach, o których mowa w ust. 3 lub 4, uważa się za niezgłoszenie uwag do projektu.
6. Do aktów prawnych Unii Europejskiej innych niż akty prawodawcze przepisy ust. 1-5 stosuje się odpowiednio.

Art. 8.

1. Sejm i Senat lub odpowiednio organ właściwy na podstawie regulaminu Sejmu i organ właściwy na podstawie regulaminu Senatu w terminie 56 dni od dnia otrzymania projektu aktu prawodawczego Unii Europejskiej mogą wyrazić opinię, w której uznają, że projekt ten nie jest zgodny z zasadą pomocniczości, o której mowa w art. 5 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej.
2. O podjętej opinii informują Radę Ministrów odpowiednio Marszałek Sejmu lub Marszałek Senatu.

Art. 9.

Rada Ministrów przekazuje Sejmowi i Senatowi, niezwłocznie po ich otrzymaniu:

- 1) projekty umów międzynarodowych, których stroną mają być Unia Europejska, Europejska Wspólnota Energii Atomowej albo Unia Europejska i jej państwa członkowskie;
- 2) projekty dokumentów Unii Europejskiej niemających mocy prawnej, w szczególności propozycje wytycznych przyjmowanych w sferze unii gospodarczej i pieniężnej oraz w sferze zatrudnienia;
- 3) dokumenty Unii Europejskiej mające znaczenie dla wykładni lub stosowania prawa Unii Europejskiej.

Art. 10.

1. Rada Ministrów przekazuje Sejmowi i Senatowi na piśmie informacje o przebiegu procedur stanowienia prawa Unii Europejskiej oraz o stanowiskach Rzeczypospolitej Polskiej zajmowanych w trakcie tych procedur.
2. Organ właściwy na podstawie regulaminu Sejmu i organ właściwy na podstawie regulaminu Senatu mogą wyrazić opinie o stanowiskach, o których mowa w ust. 1, w terminie 21 dni od dnia przekazania tych stanowisk.

Art. 11.

1. Przed rozpatrzeniem projektu aktu prawodawczego w Radzie Unii Europejskiej Rada Ministrów zasięga opinii organu właściwego na podstawie regulaminu Sejmu i opinii organu właściwego na podstawie regulaminu Senatu, przedstawiając na piśmie informację o stanowisku Rzeczypospolitej Polskiej, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektu w Radzie Unii Europejskiej.
2. Do informacji, o której mowa w ust. 1, Rada Ministrów dołącza uzasadnienie stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej, a także ocenę przewidywanych skutków aktu prawodawczego dla polskiego systemu prawa oraz skutków społecznych, gospodarczych i finansowych dla Rzeczypospolitej Polskiej.
3. Z uwagi na organizację pracy organów Unii Europejskiej, z wyjątkiem spraw, w których Rada Unii Europejskiej stanowi jednomyślnie, oraz spraw, które pociągają za sobą znaczne obciążenia dla budżetu państwa, Rada Ministrów może zająć stanowisko Rzeczypospolitej Polskiej bez zasięgnięcia opinii, o której mowa w ust. 1. W takim przypadku członek Rady Ministrów ma obowiązek niezwłocznie przedstawić organowi właściwemu na podstawie regulaminu Sejmu i organowi właściwemu na podstawie regulaminu Senatu zajęte stanowisko oraz wyjaśnić przyczyny, dla których nie zasięgnięto opinii.

Art. 12.

W przypadku, gdy stanowisko Rzeczypospolitej Polskiej nie uwzględnia opinii organu właściwego na podstawie regulaminu Sejmu lub opinii organu właściwego na podstawie regulaminu Senatu, wydanej na podstawie art. 7 ust. 3, art. 10 ust. 2 lub art. 11 ust. 1, członek Rady Ministrów ma obowiązek niezwłocznie wyjaśnić odpowiednio organowi właściwemu na podstawie regulaminu Sejmu lub organowi właściwemu na podstawie regulaminu Senatu przyczyny rozbieżności.

Art. 13.

1. Przed zajęciem stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej w Radzie Unii Europejskiej w sprawach, o których mowa w:
 - 1) art. 81 ust. 3 akapit drugi, art. 83 ust. 1 akapit trzeci, art. 153 ust. 2 akapit czwarty, art. 192 ust. 2 akapit drugi, art. 333 ust 1 lub ust. 2, art. 352 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - 2) art. 1 albo art. 4 decyzji Rady odnoszącej się do wykonania art. 16 ust. 4 Traktatu o Unii Europejskiej i art. 238 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w okresie między 1 listopada 2014 r. a 31 marca 2017 r. i od 1 kwietnia 2017 r.- Rada Ministrów zasięga opinii Sejmu i Senatu.
2. Przed zajęciem stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej w trybie:
 - 1) art. 3 ust. 2 Protokołu (nr 36) w sprawie postanowień przejściowych dołączonego do Traktatu o Unii Europejskiej, Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej,
 - 2) art. 48 akapit drugi zdanie pierwsze, art. 82 ust. 3 akapit pierwszy zdanie pierwsze lub art. 83 ust. 3 akapit pierwszy zdanie pierwsze Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej- Rada Ministrów zasięga opinii Sejmu i Senatu.

Art. 14.

1. Przed zajęciem stanowiska w Radzie Europejskiej w sprawach, o których mowa w art. 31 ust. 3, w art. 48 ust. 7 Traktatu o Unii Europejskiej oraz w art. 312 ust. 2 akapit drugi Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Prezes Rady Ministrów zasięga opinii Sejmu i Senatu.
2. Prezes Rady Ministrów przed zajęciem stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej w Radzie Europejskiej i Rada Ministrów przed zajęciem stanowiska w Radzie Unii Europejskiej w trybie Protokołu w sprawie decyzji Rady odnoszącej się do wykonania art. 16 ust. 4 Traktatu o Unii Europejskiej i art. 238 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w okresie między 1 listopada 2014 r. a 31 marca 2017 r. i od 1 kwietnia 2017 r., dołączonego do Traktatu o Unii Europejskiej, Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, zasięga opinii Sejmu i Senatu.

Art. 15.

W przypadku, gdy stanowisko Rzeczypospolitej Polskiej, w sprawie o której mowa w art. 13 lub 14, nie uwzględnia opinii Sejmu lub Senatu, Prezes Rady Ministrów ma obowiązek niezwłocznie wyjaśnić odpowiednio Sejmowi lub Senatowi przyczyny rozbieżności.

Art. 16.

1. Przed podjęciem decyzji przez Radę Europejską o niezwoływaniu konwentu, o którym mowa w art. 48 ust. 3 akapit drugi Traktatu o Unii Europejskiej, Prezes Rady Ministrów zasięga opinii Sejmu i Senatu.
2. Jeżeli Sejm lub Senat wyraziły opinię o konieczności zwołania konwentu, opinia ta stanowi podstawę stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej.

Rozdział 3

Współpraca w zakresie tworzenia prawa polskiego wykonującego prawo Unii Europejskiej

Art. 17.

1. Rada Ministrów wnosi do Sejmu projekt ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej nie później niż na 3 miesiące przed upływem terminu wykonania wynikającego z prawa Unii Europejskiej.
2. Jeżeli termin wykonania, o którym mowa w ust. 1, przekracza 6 miesięcy, Rada Ministrów wnosi do Sejmu projekt ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej nie później niż na 5 miesięcy przed upływem tego terminu.
3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Rada Ministrów, po zasięgnięciu opinii organu właściwego na podstawie regulaminu Sejmu, może wnieść projekt ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej bez zachowania terminów, o których mowa w ust. 1 lub 2.

Rozdział 4

Współpraca w zakresie opiniowania kandydatów na niektóre stanowiska w Unii Europejskiej

Art. 18.

Opiniowaniu przez organ właściwy na podstawie regulaminu Sejmu podlegają kandydatury na stanowiska:

- 1) członka Komisji Europejskiej;
- 2) członka Trybunału Obrachunkowego;
- 3) sędziów Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej;
- 4) rzecznika generalnego Trybunału Sprawiedliwości;
- 5) członków Komitetu Ekonomiczno-Społecznego;
- 6) członków Komitetu Regionów;
- 7) dyrektora w Europejskim Banku Inwestycyjnym;
- 8) przedstawiciela Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie stałych przedstawicieli przy Unii Europejskiej.

Art. 19.

1. Rada Ministrów przedkłada propozycje kandydatur na stanowiska, o których mowa w art. 18, biorąc pod uwagę terminy wynikające z prawa Unii Europejskiej.
2. Organ właściwy na podstawie regulaminu Sejmu może wyrazić opinię w terminie 21 dni od dnia przedłożenia przez Radę Ministrów propozycji kandydatur.
3. Rada Ministrów nie może desygnować kandydatów na stanowiska, o których mowa w art. 18, przed upływem terminu na wyrażenie opinii przez organ właściwy na podstawie regulaminu Sejmu, chyba że opinia w tej sprawie została wyrażona wcześniej.

Rozdział 5

Współpraca w zakresie wnoszenia przez Sejm i Senat skarg do Trybunału Sprawiedliwości

Art. 20.

1. W przypadku otrzymania przez Prezesa Rady Ministrów przesłanej przez Marszałka Sejmu uchwały Sejmu lub przesłanej przez Marszałka Senatu uchwały Senatu w sprawie wniesienia do Trybunału Sprawiedliwości skargi w sprawie naruszenia przez akt

prawodawczy Unii Europejskiej zasady pomocniczości, wraz ze skargą, Prezes Rady Ministrów, niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 7 dni od dnia ich otrzymania, wnosi skargę do Trybunału Sprawiedliwości.

2. W postępowaniu przed Trybunałem Sprawiedliwości w sprawie skargi, o której mowa w ust. 1, Rzeczpospolitą Polską reprezentuje Rada Ministrów.

Rozdział 6

Współpraca w zakresie podjęcia przez Rzeczpospolitą Polską decyzji o wystąpieniu z Unii Europejskiej

Art. 21.

1. Notyfikowanie Radzie Europejskiej oświadczenia o zamiarze wystąpienia przez Rzeczpospolitą Polską z Unii Europejskiej wymaga zgody Sejmu i Senatu.
2. Rada Ministrów wraz z wnioskiem o wyrażenie zgody, o której mowa w ust. 1, przedstawia na piśmie:
 - 1) uzasadnienie zamiaru wystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej z Unii Europejskiej;
 - 2) informację o stanowisku Rzeczypospolitej Polskiej, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas negocjacji, które poprzedzają zawarcie umowy określającej warunki wystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej z Unii Europejskiej;
 - 3) ocenę przewidywanych skutków prawnych wystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej z Unii Europejskiej dla polskiego systemu prawa oraz skutków społecznych, gospodarczych i finansowych dla Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 22.

Wyrażenie zgody, o której mowa w art. 21, następuje w drodze uchwały podjętej w jednakowym brzmieniu przez Sejm i Senat większością 2/3 głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby odpowiednio posłów lub senatorów.

Rozdział 7
Przepisy końcowe

Art. 23.

Traci moc ustawa z dnia 11 marca z dnia 11 marca 2004 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 52, poz. 515 oraz z 2005 Nr 11, poz. 89 i Nr 160, poz. 1342).

Art. 24.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

1. Cel ustawy

Celem ustawy jest dostosowanie ustawy o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej do zmian wynikających z Traktatu z Lizbony zmieniającego Traktat o Unii Europejskiej i Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, sporządzonego w Lizbonie dnia 13 grudnia 2007 r. (Dz. Urz. UE C 306 z 17 grudnia 2007).

Ustawa opiera się na obowiązującej ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej i utrzymuje system niewiążących opinii Sejmu i Senatu wobec stanowisk Rady Ministrów prezentowanych w trakcie procesu tworzenia prawa Unii Europejskiej, jednak z uwagi na to, że zmiany wprowadzone w ustawie są dość liczne, uznano, iż zgodnie z § 84 Zasad techniki prawodawczej, należy opracować projekt nowej ustawy, a nie nowelizować dotychczasową.

2. Dotychczasowy stan prawny oraz różnice pomiędzy dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

Ustawa została opracowana w oparciu o jeden z projektów nowelizacji dotychczasowej ustawy kooperacyjnej zaprezentowany w Sejmie.

Pierwsze trzy artykuły ustawy stanowią powtórzenie dotychczasowej regulacji w zakresie: określenia przedmiotu ustawy, określenia relacji na zasadzie współpracy oraz określenia obowiązku zapewnienia informacji.

Rozdział drugi dotyczy zakresu współdziałania Sejmu i Senatu w zakresie opiniowania aktów prawodawczych (oraz innych aktów prawnych Unii Europejskiej) oraz ustalania (opiniowania) stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej prezentowanego w instytucjach europejskich w tym, przede wszystkim, w Radzie (Unii Europejskiej) oraz Radzie Europejskiej.

Omówienie poszczególnych przepisów:

Art. 4 – konieczność nowego określenia zakresu dokumentów przekazywanych przez Radę Ministrów Sejmowi i Senatowi związana jest z postanowieniami Protokołu w sprawie

roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej oraz Protokołu w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności. Zgodnie z przepisami tych protokołów parlamentom narodowym są przekazywane przez odpowiednio Komisję, Radę lub Parlament Europejski zielone księgi, białe księgi i komunikaty, projekty aktów prawodawczych, pochodzące od Komisji, projekty aktów prawodawczych pochodzące od grupy Państw Członkowskich, Trybunału Sprawiedliwości, Europejskiego Banku Centralnego lub Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz projekty aktów prawodawczych pochodzące z Parlamentu Europejskiego. Przekazywane bezpośrednio są także są rezolucje legislacyjne Parlamentu Europejskiego oraz stanowiska Rady.

Na podstawie art. 4 Rada Ministrów przekazuje obu izmom parlamentarnym także akty prawne Unii Europejskiej inne niż akty prawodawcze. Akty te obejmują akty delegowane i akty wykonawcze, o których mowa w art. 289 i 290 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej, a także inne akty wydawane samodzielnie przez Radę lub Radę Europejską, w szczególności w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (które nigdy nie stanowią aktów prawodawczych).

Art. 5, w stosunku do dotychczas obowiązującej regulacji, wyłącza z obowiązku przekazywania przez Radę Ministrów informacji w zakresie rocznych planów legislacyjnych Komisji Europejskiej. Zgodnie z art. 1 Protokołu w sprawie roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej Komisja przekazuje bezpośrednio parlamentom narodowym roczny program prac legislacyjnych oraz wszelkie inne dokumenty dotyczące planowania legislacyjnego lub strategii politycznej.

Art. 6 stanowi realizację obowiązków informacyjnych Rządu wobec parlamentu i dotyczy przekazywania stanowiska państwa członkowskiego w sytuacji, gdy państwo to, ze względu na możliwość naruszenia istotnych aspektów jego systemu prawnego (w zakresie zabezpieczenia społecznego (art. 48 akapit 2 zdanie 2 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej) lub wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych (art. 82 ust. 3 zdanie pierwsze i art. 83 ust. 3 zdanie pierwsze Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej) wnosi o zawieszenie zwykłej procedury prawodawczej i przeprowadzenie dodatkowych konsultacji w Radzie Europejskiej.

Art. 7 określa zasadniczy proces monitorowania projektów aktów prawodawczych Unii Europejskiej przez Sejm i Senat. W stosunku do dotychczasowej regulacji wydłużono termin do wydania oceny merytorycznej projektu aktu prawodawczego oraz rozszerzono zakres przekazywanego stanowiska Rady Ministrów o informację stanowiącą ocenę zgodności projektu aktu wykonawczego z zasadą pomocniczości. Ta informacja ma charakter

pomocniczy do realizacji autonomicznej kompetencji izb parlamentarnych – oceny zgodności aktu prawodawczego z zasadą pomocniczości.

Tryb monitorowania aktu prawodawczego będzie miał odpowiednie zastosowanie do monitorowania projektów innych aktów prawnych. Stanowisko Rządu nie będzie zawierało oceny zgodności z zasadą pomocniczości (ze względu na brak kompetencji do badania realizacji zasady pomocniczości w stosunku do innych niż prawodawcze aktów prawnych) a przekazanie stanowiska będzie poprzedzone przekazaniem przez Radę Ministrów projektu aktu.

Ponieważ negatywna ocena przestrzegania zasady pomocniczości jest bezpośrednio kierowana do organów Unii Europejskiej i może wpłynąć na proces prawotwórczy Unii przez zastosowanie tzw. żółtej lub pomarańczowej kartki, uznano, że regulaminy wewnętrzne izb parlamentarnych mogą przewidywać, iż taką decyzję należy podejmować *in pleno*. Art. 8 ustawy umożliwia taką regulację z jednoczesnym nałożeniem obowiązku poinformowania Rady Ministrów przez właściwego Marszałka o opinii Izby lub jej organu.

Art. 9 projektu ustawy stanowi odpowiednik dotychczasowego art. 7 i zakres jego zmiany ma charakter jedynie formalny (po wejściu w życie Traktatu lizbońskiego istnieje wyłącznie jedna Wspólnota – Energii Atomowej).

Art. 10 i 11, odpowiedniki dotychczasowych art. 8 i 9, zostały zmienione jedynie w zakresie charakteru stanowiska prezentowanego w czasie procesu legislacyjnego Unii. Rząd przygotowuje stanowisko Rzeczypospolitej Polskiej, a nie jedynie stanowisko Rady Ministrów.

Art. 12 stanowi konsekwencję przyjętego modelu współpracy opartego na niewiążących dla Rady Ministrów opiniach izb parlamentarnych. Ponieważ w dotychczasowej regulacji opinia komisji sejmowej miała również charakter jedynie politycznego drogowskazu dla rządu¹⁾ uznano, iż ten, w istocie rzeczy, surogat funkcji ustawodawczej powinien odnosić się zarówno do opinii prezentowanych przez komisję sejmową jak i senacką. Przepis ten nie wyklucza realizacji funkcji kontrolnej nad rządem realizowanej wyłącznie przez Sejm na podstawie innych przepisów (przede wszystkim przepisów Konstytucji). Art. 12 stanowi jedynie źródło informacji dla Sejmu i Senatu zawierające przesłanki jakie przyjęła Rada Ministrów zajmując określone stanowisko.

¹⁾ "Współpraca Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej, Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. z komentarzem" C. Mik, B. Pawłowski, Warszawa 2009, str. 86.

Art. 13 i 14 nakładają obowiązek zasięgnięcia opinii Sejmu i Senatu przede wszystkim w sprawach związanych ze zmianą procedury uchwalania aktów prawnych (przejście z jednomyślności na zwykłą procedurę prawodawczą lub zmiana uprawnień instytucji lub zawieszenie zwykłej procedury prawodawczej w Radzie). Art. 13 nakłada obowiązek zasięgnięcia opinii na Radę Ministrów, gdyż decyzje będą podejmowane w Radzie Unii Europejskiej, natomiast art. 14 na Prezesa Rady Ministrów, ze względu na fakt iż dotyczy sytuacji gdy decyzja jest podejmowana w Radzie Europejskiej.

Art. 15 stanowi konsekwencję modelu niewiążących dla rządu opinii Sejmu i Senatu.

Art. 16 dotyczy mechanizmu zmiany traktatów określonego w art. 48 ust. 3 akapit drugi Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z tym przepisem przy zwykłej procedurze zmiany traktatów Rada Europejska może, zwykłą większością, po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego, podjąć decyzję o niezwoływaniu konwentu, jeżeli zakres proponowanych zmian nie uzasadnia jego zwołania. Przed podjęciem takiej decyzji na Radzie Europejskiej, Prezes Rady Ministrów powinien zasięgnąć opinii Sejmu i Senatu. Ponieważ decyzja organu wykonawczego nie powinna przesądzać o uprawnieniach organu ustawodawczego (konwent rozpatrujący propozycje zmiany traktatów składa się m.in. z przedstawicieli parlamentów narodowych) uznano, iż opinia którejkolwiek z Izb jest wiążąca dla stanowiska prezentowanego w Radzie Europejskiej przez Prezesa Rady Ministrów.

W zakresie współpracy przy tworzeniu prawa polskiego wykonującego prawo Unii Europejskiej projekt ustawy zakłada utrzymanie dotychczasowej regulacji; art. 17 stanowi odpowiednik dotychczasowego art. 11 ustawy z dnia 11 marca 2004 r.

Utrzymano także dotychczasową rolę Sejmu w zakresie opiniowania kandydatów na niektóre stanowiska Unii Europejskiej. Zmiany w art. 18 i 19, stanowiących odpowiednik dotychczasowych art. 12 i 13, mają charakter jedynie porządkowy.

Rozdział 5 dotyczy współpracy w zakresie wnoszenia przez Sejm i Senat skarg do Trybunału Sprawiedliwości. Uprawnienie do wnoszenia skargi przez izby parlamentu narodowego wynika z art. 8 akapit pierwszy Protokołu w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności. Zgodnie z zaproponowaną regulacją skargę wnosi Prezes Rady Ministrów a w postępowaniu przed Trybunałem Sprawiedliwości, Rzeczpospolitą Polską reprezentuje Rada Ministrów. Sposób dojścia do odpowiedniej uchwały Sejmu lub Senatu w sprawie skargi będzie uregulowany w regulaminach izb.

Rozdział 6 dotyczący współpracy w zakresie podjęcia przez Rzeczpospolitą Polską decyzji o wystąpieniu z Unii Europejskiej zawiera przepisy szczególne dotyczące wypowiedzenia umowy międzynarodowej. Ze względu na znaczenie takiego wypowiedzenia

w zakresie członkostwa w Unii Europejskiej proponuje się, aby Rada Ministrów była zobligowana do uzyskania zgody Sejmu i Senatu w tej sprawie. Wyrażenie zgody na notyfikowanie oświadczenia o zamiarze wystąpienia z Unii wymagałoby takiej samej większości kwalifikowanej jak, ewentualna, późniejsza ustawa wyrażająca zgodę na ratyfikację tego wystąpienia – 2/3 głosów członków każdej z Izb.

3. Skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne

Ustawa nie wywołuje żadnych skutków społecznych i gospodarczych, nie powoduje także wzrostu wydatków budżetowych.

4. Oświadczenie o zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej

Ustawa jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.

Minister Spraw Zagranicznych

DPUE-920-264 -10/AM /1
511404

Warszawa, dnia 25 lutego 2010 r.

dot. BPS/KU- 034/277/10 z 18.02.2010 r.

**Pan
Piotr Zientarski
Przewodniczący
Komisji Ustawodawczej
Senat Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowny Panie Przewodniczący,

W związku z przedłożonym projektem *ustawy o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej* uprzejmie informuję, że przedmiotowy projekt nie budzi wątpliwości z punktu widzenia zgodności z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Z upoważnienia
Ministra Spraw Zagranicznych

Podsekretarz Stanu
Maciej Szpunar

.....
Tłoczono z polecenia Marszałka Senatu
.....